

Waarom Den Haag Culturele Hoofdstad?

Kunst en cultuur zijn van belang

Den Haag vindt kunst en cultuur van fundamenteel voor de samenleving en voor het individu. Kunst en cultuur dragen bij aan burgerschap, laten emoties en ervaringen het licht zien en verwelkomen het onbekende en het niet-kloppende. Daarnaast spelen kunst en cultuur een belangrijke rol in de openbare ruimte: ze bevorderen de leefbaarheid van een stad en creëren een gevoel van veiligheid. Niet in de laatste plaats draagt de aanwezigheid van kunst en cultuur in een stad bij aan een vibrerend economisch klimaat. De kandidatuur en het worden van Culturele Hoofdstad van Europa maken een stad en haar inwoners bewust van deze belangen en verhogen de cultuurparticipatie door de lokale bevolking¹.

Den Haag (internationaal) op de kaart

Het verwerven van de prestigieuze titel Culturele Hoofdstad van Europa bevestigt en vergroot de culturele prominentie van de stad in Nederland, Europa en ver daarbuiten. Het is een uitgelezen manier om het prestige van onze stad te vergroten. Wat bekend en gewaardeerd is van Den Haag wordt bevestigd en versterkt. Wat nog onbekend is, wordt ontdekt en bekend. Ook wordt een internationale dialoog aangegaan en vinden internationale uitwisselingen plaats. Dit maakt de stad interessanter voor bezoekers uit binnen- en buitenland en ook als vestigingsplaats voor kunstenaars, culturele instellingen en ook internationaal bedrijfsleven. Want waar energie, levendigheid en creativiteit heersen, willen bedrijven en kunstenaars zijn.

Economie en stedenbouwkundige ontwikkeling

De financiële opbrengsten van een Culturele Hoofdstad zijn substantieel. Elke geïnvesteerde euro levert gemiddeld twee euro op, maar dit rendement kan oplopen tot wel tien euro. Die winst beperkt zich niet tot alleen het jaar dat de stad Culturele Hoofdstad is. Steden die zich zo op de kaart hebben gezet, genieten ook daarna van een voortdurende populariteit als toeristische trekpleister. De opbrengst daarvan valt niet slechts de culturele sector of de evenementenbranche ten deel. Ook de lokale economie, zoals horeca, midden- en kleinbedrijf, en hotelbranche profiteren. Uiteindelijk komt dit ook indirect de werkgelegenheid in de stad ten goede.

Laat de feiten voor zich spreken. Liverpool (Culturele Hoofdstad 2008) trok dat jaar 9.7 miljoen extra bezoekers. Deze extra bezoekers waren samen goed voor een totale extra omzet van 753.8 miljoen pond. Glasgow (Culturele Hoofdstad 1990) maakte sindsdien een sterke groei van het aantal conferenties en congressen mee. In Essen (2010) en Marseille (2013) resulteerden de uitverkiezingen in belangrijke impulsen voor herontwikkeling van verpauperde stadswijken en in onbruik geraakte stedelijke gebieden.

Meer nationale en internationale samenwerking

Stedelijke ontwikkeling kan niet (meer) los worden gezien van een samenwerking met de regio. Den Haag werkt samen in Haaglanden-verband en sinds 2008 ook steeds meer in het kader van de Metropoolregio Rotterdam - Den Haag, niet alleen op het gebied van cultuur, maar ook op allerlei andere terreinen. Er zijn inmiddels met zowel de regiogemeenten (inclusief Leiden) als met Rotterdam convenanten afgesloten, waarmee de kandidatuur van Den Haag als Europese Culturele Hoofdstad wordt ondersteund.

Den Haag onderzoekt ook de mogelijkheden om een samenwerking met Malta aan te gaan, de andere Culturele Hoofdstad van Europa in 2018.

Waarom is Den Haag een goede kandidaat?

---

¹ Dit blijkt uit diverse onderzoeken en evaluaties. In Liverpool (Culturele Hoofdstad in 2008) was bijvoorbeeld al vanaf 2006 jaarlijks een stijging van tien procent te zien. Ook de kandidatuur op zichzelf, de 'race' tussen de verschillende kandidaat-steden, helpt deze doelstelling verwezenlijken.

Een rijke culturele infrastructuur als fundament

Den Haag maakt een uitstekende kans uitverkoren te worden tot Culturele Hoofdstad van Europa 2018. De stad hoeft niet eerst een sterke culturele infrastructuur op te bouwen. Die is er al. Denk aan het internationaal befaamde Mauritshuis, het eveneens internationaal gewaardeerde Gemeentemuseum, de unieke Koninklijke Schouwburg met het landelijk bekende Nationale Toneel, het veelbezochte Panorama Mesdag, of het overal ter wereld gevraagde Nederlands Dans Theater. Den Haag kent gevestigde evenementen als het Holland Dance Festival, toonaangevende jazzfestivals, musicals in het Circustheater, de Tong Tong Fair (voorheen Pasar Malam Besar), hoog aangeschreven literaire festivals als Writers Unlimited (voorheen Winternachten) en het muziek-literatuurfestival Crossing Border. Ook heeft Den Haag sinds het vroege begin een internationaal succesvolle popscene. Naast deze gevestigde culturele infrastructuur herbergt Den Haag ook een actieve en groeiende undergroundscene.

Het fundament is er dus voor Culturele Hoofdstad. De kandidatuur van Den Haag maakt de visie en energie los om op dat fundament voort te bouwen. De kandidatuur zal de 'onzichtbare' rijkdom voor iedereen zichtbaar maken. Het zal de springplank zijn om het culturele leven naar een nog hoger plan te tillen, de underground te versterken en internationale uitwisseling bij culturele instellingen en kunstenaars te bevorderen.

Internationale stad, Stad van Vrede en Recht

Den Haag is wereldwijd gekend als internationale Stad van Vrede en Recht. Ruim 14.000 medewerkers verdeeld over 131 internationale instellingen en organisaties werken in het Haagse aan wereldvrede. Door de aanwezigheid van internationale rechtsorganisaties rondom het Vredespaleis en het Internationale Strafhof is Den Haag bijna dagelijks wereldnieuws. Het Joegoslavië Tribunaal, Eurojust en Europol, de Organisatie voor het Verbod op Chemische Wapens (OPCW), het zijn slechts voorbeelden van de vele internationale organisaties die Den Haag huisvest. Dit profiel van Stad van Vrede en Recht wordt aangevuld en versterkt door de kandidatuur van Den Haag om in 2018 Culturele Hoofdstad van Europa te worden. Want waar internationale conflicten op vreedzame en rechtvaardige wijze in Den Haag worden beslecht, zo dragen kunst en cultuur met hun ontvankelijkheid voor alles wat anders is bij aan het voorkomen van tegenstellingen die kunnen ontaarden in onrecht.

Naast deze positie als Stad van Vrede en Recht is Den Haag internationaal bekend als regeringscentrum van Nederland, residentie van het Koninklijk huis en als ambassadestad. Het beeld van Den Haag is onlosmakelijk verbonden met het Binnenhof, Paleis Noordeinde, Paleis Huis ten Bosch en met de gebouwen van de buitenlandse ambassades. En ook de inwoners weerspiegelen de hele wereld: de Haagse bevolking is opgebouwd uit maar liefst 144 verschillende nationaliteiten.

Stad zonder muren

Den Haag heeft in zijn geschiedenis nooit stadsmuren gebouwd. Den Haag is dus letterlijk een stad zonder muren. Op filosofen, politieke vrijdenkers en kunstenaars oefent Den Haag als open en neutrale stad al eeuwen lang grote aantrekkingskracht uit. Van dichter Constantijn Huygens tot componist Wolfgang Amadeus Mozart tot filosoof René Descartes tot choreograaf Jiří Kylián, zij streken (tijdelijk) in Den Haag neer om in een 'open stad', hun werk te doen. Ook nu, in de 21e eeuw, ervaren denkers en kunstenaars Den Haag als een vrijplaats, het klimaat in Den Haag is open, en kunstenaars voelen zich niet geweerd of in hokjes geplaatst. Ze krijgen hier in de luwte optimaal de kans om tot bloei te komen. Deze bijzondere ontstaansgeschiedenis is onderdeel van het culturele DNA van de stad en heeft Den Haag haar bijzondere imago bezorgd: culturele rijkdom en een buitengewoon vruchtbaar cultureel klimaat.

Wat wil Den Haag met de kandidatuur bereiken?

Deltaplan Cultuureducatie

Den Haag werkt momenteel aan een deltaplan Cultuureducatie. In dialoog met culturele instellingen, scholen en overheid adviseert Den Haag 2018 om de kunstzinnige en culturele bagage van de jeugd te vergroten. Leerlingen, zo blijkt, leren door deelname aan kunst en cultuur niet alleen creatief denken en handelen, maar ook open te staan voor de ander. Het maakt hen mondig en leert hen omgaan met oordeel en vooroordeel. Den Haag 2018 streeft er naar dat elk kind in aanraking komt met kunst en cultuur.

Het ontwikkelen van creativiteit

Den Haag investeert de komende jaren in nieuwe samenwerkingen en initiatieven in de ontwikkeling van creativiteit. Den Haag wil de nog onzichtbare culturele rijkdom, dat wat broeit en gist in de onderlaag, naar boven halen. Voor iedereen die in de stad woont is het mogelijk om actief deel te nemen aan cultuur, ongeacht in welke wijk je woont en welke economische achtergrond je hebt.

Stimuleren van bewonersparticipatie

Den Haag herbergt 144 verschillende nationaliteiten. Door middel van kunst en cultuur wil Den Haag 2018 dit zichtbaar maken in de stad. Met hulp van cultuurankers, wijkorganisaties, amateurkunst en individuele initiatieven coacht en begeleidt ze de creatieve potentie. Ze enthousiasmeert en stimuleert haar bewoners om actief deel te nemen aan cultuur.

Internationale uitwisselingsprojecten aanmoedigen

Den Haag moedigt internationale uitwisselingsprojecten aan; ze inspireren om letterlijk over grenzen te kijken en om grenzeloos te denken. Den Haag wil dat er bruggen ontstaan tussen de culturen en wil dit verder uitbouwen, niet alleen in eigen stad, maar ook internationaal.

Samenwerking tussen culturele instellingen en het bedrijfsleven

Een stad met een hoogwaardig cultureel aanbod heeft een positieve invloed op het imago in binnen- en buitenland. Hiermee creëer je een optimaal vestigingsklimaat en bevorder je het aantal bezoekers van buitenaf. Een gevarieerd kunstaanbod maakt de stad ook aantrekkelijker voor bedrijven en hun medewerkers. Den Haag betreft het bedrijfsleven bij de kandidatuur, en dus ook bij de ontwikkeling van kunst en cultuur. Dat reikt verder dan de vraag om financiering, het streven is een nauwe samenwerking tussen culturele instellingen, bedrijven en gemeente.

Creatieve stadsontwikkeling

Den Haag gebruikt de kandidatuur voor Culturele Hoofdstad van Europa als springplank voor duurzame stadsontwikkeling en investeert de komende jaren in de stad als podium voor kunst en cultuur. In grootschalige projecten, maar ook op fijnschaliger locaties waar kunst en cultuur tot bloei kan komen.